

Az MTA GYEP Iroda gyors válasza Bajnai Gordon miniszterelnök április 19-én nyilvánosságra hozott programjával kapcsolatban

Tudjuk, hogy a válság elkerülhetetlen megszorításokat jelent. Méltányoljuk, hogy a kormányzat önmagán kezdi a csökkentést, és a tehetősebbeknél az átlagnál jobban növeli a terheket.

Hiányoljuk azonban, hogy nagyon kevés figyelem jut a leginkább veszélyeztetett csoportokra. A legsebezhetőbb csoportok megítélésünk szerint most, és 2010-ben:

- Akiket lakásuk elvesztése fenyeget: a devizahitelesekén kívül több tízezer, potenciálisan ennél jóval nagyobb számú család. Jelentős részükben gyermek is él. A közművek kikapcsolását ma két elfogadhatatlan alternatíva követi: a már túlszűfolt és drága szakellátás család szétszakítással, vagy az utca mindenkinek.
- Akik elvesztik munkájukat, vagy jelentősen csökken a keresetük, és elemi létfenntartásuk, a gyermekek ellátása kerül veszélybe.
- Általában az álláskeresési támogatásból kikerülő, vagy abba be sem kerülő munkanélküliek, kivált, ha családosa: 2010-től megszűnik a családi segély is.

Azonnali javaslatunk:

Legyen egy fokozatosan feltöltendő válságalap, amelyből legalább a gyerekes családok lakásvesztése megakadályozható. (A konkrét javaslatok – pl. saját tulajdonú lakás megvétele és bérbeadása, szükséglakások „beforgatása”, –részletesen kidolgozottak.) A válságalap forrása csak a magas jövedelműek további áldozatvállalása lehet (átmenetileg növelt adó, luxuscikkekre további különadó, akár adományok is).

Fokozatosan megoldandó javaslatok, amelyekre számos kidolgozott terv van:

- Nem-hagyományos munkahelyteremtés: értelmes, értékteremtő közmunka programok ÚMFT pénzek átirányításával, szociális gazdaság nagyobb ösztönzése.
- Megfelelő értékelő vizsgálat után az UMA radikális átalakítása a tisztesebb munkahelyteremtés érdekében.
- Az ÚMFT támogatásai ne kerüljenek csökkentésre vagy elvonásra a leghátrányosabb helyzetű társadalmi csoportoktól és kistérségektől.
- A közmű-adósságok megelőzése. A mai normatív lakásfenntartási támogatások átlagos összege (3000 Ft/hó) a legszegényebb családok rezsijének tizedét sem fedezi.
- A 180 napon belüli, illetve 50.000 Ft-nál kevesebb adósságot felhalmozott családok „adósságkezelése”. Ehhez szükséges az adósságkezelési szolgáltatás és tanácsadás kiterjesztése a leghátrányosabb helyzetű kistérségekre.
- A lakáscsőd törvény gyorsított elfogadása.

- Megelőző és kompenzáló programok gyors kidolgozása, megvalósítása. Például a szociálpolitikai lakástámogatás, a közmű ártámogatások megszűnésének kompenzálása.
- A gyermekes családok szegényedését kompenzálni kell például az iskolai étkezés javításával, a szünetekre való kiterjesztésével, a közoktatásban nem részesülő gyermekek szociális étkeztetésbe vonásával, a napközbeni ellátások kiterjesztésével, a nagycsaládosok családi pótlékának lassú emelésével.

Budapest, 2009. április 20.

**MTA GYEP Iroda képviselőiben:
Ferge Zsuzsa
Darvas Ágnes**